
कविकुलगुरु - कालिदास - संस्कृत - विश्वविद्यालयः

श्रीन्दसिंह म जे०

स्कंधनामशंखितास्कंधः तत्र स्कंधः होरास्कंधः। तृतीयमितिः स्कंधे ज्योतिषं॥५

श्री ०१॥

श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीगुरुभ्यो नमः॥ यस्यापरागवसनं गतिश्च वृषभः स्वयुग्मं गरलं करे॥ चन्द्रस्वासु विभुषणं वरतनौ यः
सोपचिते फणीं॥ दुर्जेयस्त्रिपुरो जितो भसदनो येनांधको निर्जितो गंगां मुर्ध्नि धृतास्त्रपुरायशालिस्तातस्मै
नमः शंभवे॥१॥ स्तुतस्ताः करोतु कल्याणं कंसकुंजरकेसरी॥ कालिन्दीकूलकल्लोलकोलाहलकुतुहली॥२॥ उ
रो वरदलस्याम पी ताम्बरधरं हरिं॥ नत्वा श्रुत्री यते यत्ना ज्योतिः शास्त्रमनुत्तमं॥३॥ यस्त्रोस्त्रं सविता त्वाकारवि
पुलैः स्कंधैस्त्रिभिर्ज्योतिषां॥ तस्या क्षितिभयात्पुनः कलियुगे संस्थापयामास तं॥ भुदाः स्वल्पतरं वराहमिहिरव्या
जेन सर्वं व्यधा॥ दित्यं ये प्रविवक्ती योगकुशलास्तस्मै नमो भानवे॥४॥ तत्रादौ समयाशुद्धिः॥ ० ॥ वापीकूप
तडागप्रासादमन्दिरं प्रतिष्ठाव्रतं॥ विद्यामन्त्रिरकर्णवेध महादानं वनं सेवनं॥७॥ तीर्थस्नानविवाहदेवभवनं संत्रा
दि देवेत्तराणां॥ सुरेशौ वर्जिजीविनः परिहरेदस्तंगते भार्गवे॥८॥ बाले शुक्रे शुक्रे वृद्धे नष्टे शुक्रे जीवे वृद्धे॥ बाले जी
वे नष्टे सिंहादित्ये जीवादित्ये॥९॥ प्रागुद्गतः शिशुरहस्त्रितयं सितः स्यात्पश्चाद् शाहमिह पंचदिनानि वृद्धः॥ प्राकु
पक्षमेव गादितोऽत्रिवासिष्ठमुख्ये जीवस्तु पक्षमपि वृद्धशिशुर्विवर्ज्यः॥८॥ गुर्वस्ते नृपतिं हन्या शुक्रास्ते चापिके

१

श्री०:॥

॥विवाहे वर्ज [illegible] ॥५

ह्यकृष्वेयाल्पंचनाह्रदाभिमासे

मघानन्दैनं

न्यकां॥ चन्द्रे नष्टे भीचैव तस्मादेतान्विवर्जयेत्॥ बालाक्षावेश्ययं हन्या वृद्धभावे पतिं तथा॥ तस्माद्बाले च वृद्धे च विवाहं
नैव कारयेत्॥१०॥ बृहस्पति चैत्रगते दिनेशे दिनेशवे स्वापगते गुरौ वा॥ माघेथवा जन्मनि कामिनीनां मुद्वाहिता नाम धनं तु
जस्य॥११॥ सिंहे यदा तिष्ठति देवपूज्यो माघं तदा वासमसमनंति॥ वैधव्यमाप्नोत्यचिरात्कन्या विवाहिता — देवतेः सुतापि॥१२॥
चारातिचारवक्रोघे॥ पित्र्यमैत्रे गुरुर्यदा॥ माघ्यां चैव महावापुर्ज्या महानावः स उच्यते॥१३॥ मवायोगे यदा स्यात्त्वीं विवाहे दूषणान्न
रा॥ यदि माघ्यां मघा नास्तिः प्राह किं दूषणं तदा॥१४॥ सिंहंगते सुरगुरौ रविनाथयुक्ते तिग्मांशुमालिनि निरंशगतो थैव॥ नेष्ठः
त्रिवायश्च तमोग्रहदर्शने च केतुदृश्ये सति च नास्तमिते च शुक्रे॥१५॥ सिंहंगते सुरगुरौ रविनाथयुक्तो गोनाखधिररराघवशाद्
त्नहर्पितस्व॥ अन्योन्यताडितकरा सुतयोहसंतिमन्योः प्रयाति शरदं च विवाहितास्त्री॥१६॥ केसरिगे सुरसचिवे त्रतेसु काहंवि
वर्जयेत्प्राज्ञः॥ व्रतकरणे व्रतभंगः स्याद्विवाहे योषितो मरणं॥१७॥ यत्रोद्वाहग्रहारंभं प्रतिष्ठादेवतालयं॥ श्रुतिवेधन्नकु
वीत चैत्रेमासि जलाशयं॥१८॥ कर्णवेधस्तथा चौरं विवाहं व्रतमेव च॥ गुर्वादित्ये न कुर्वीत पुत्रार्थी सुरथं नाशनं॥१९॥ सि
हेगुरौ व्रतविवाहनमन्त्रदीक्षा चूडाविधानगृहदानसुरप्रतिष्ठा॥ लक्षाहुति श्रवणवेधन देवयात्रा संकुर्यात्तां प्रति दिनं विफलं
भवन्ति॥२०॥ कूपारामतडागेषु वाप्युद्यानगृहादिषु॥ सिंहस्थे च गुरौ यत्नेन वर्जयेत्॥ यदि करोति वचराडा तस्मात्तदोषमंदं फलं
भवेत्॥२१॥ अन्ये तु कन्यान्दिरगते यदि जीवभानू स्तुके स्तंगे पुरराजपुरोहिते वा॥ नारभ्यते व्रतविवाहगृहं च यात्रा वेदा

मकरस्थं २

गुर्वादित्ये ३ न्या ४ धं १ यिसैनेसंचनति ७

र्थनिर्णयप्रकथान्चमंत्रसिद्धिः ॥ १४ ॥ कालूकोव्रजति ॐ शंसन्तानः त्रीयते चिरात् ॥ वक्रातिचाराव थवातिचारं करोति जीवोज
गतो हिताय ॥ १५ ॥ त्रिंशान्तथाप्याहभुभेउविलन्मेशुभाप्रपाणिग्रहणं वसिष्ठः ॥ १६ ॥ यत्रैवैवातिचारेत्रिदशपतिगुरोदैत्य
पूज्ये च लुप्तेप्यधिमासेदिव सकर विधोः संगमेचैत्रपौषे ॥ १७ ॥ विष्णौ केतु दुमेवासरदिसुरगुरौ सिंहगेनष्टशुक्रे ॥ वर्षा दाप्रो
तिचोहास्तुनियतमरणं देवकौपिभर्तुः ॥ १८ ॥ यत्राचूडाविवाहव्रतममरगृहे शंखसद्मप्रवेशं ॥ प्रासादो द्यानहर्म्ये श्रुतिविव
रविधिंवास्तु विद्याप्रदानं ॥ १९ ॥ मौंजीवैधप्रतिष्ठाजनसोमयकुनकाधारणं कुर्वते ये ॥ नु तुस्तेषां च सिंहेगुनु दिनकरे प्रोरेकरा
शिस्थ येष्व ॥ २० ॥ अतीचारेगतेजीवेत्तथावक्रत्वमागते ॥ विवाहादीनि कार्याणि प्रत्तोप रिवर्जयेत ॥ २१ ॥ पूर्वराशिं
परित्यज्यापुरोवत्सरेगुरुः ॥ अतीचारः स विज्ञेयः परराशिंगतो यदा ॥ २२ ॥ विवराणं भृदप्रक्ष्ति शस्त सार्द्ध वत्सरे शा
मध्यफलं ॥ सप्तानो विध्वंसी विचरे दधिकं यदि कदाचित ॥ २३ ॥ एकोनाधिकवर्षार्धा द्वौ राशिं विचरेद्यदा ॥ तत्रातिचा
रीजीवः स्यात् पूर्वराशिफलप्रदः ॥ २४ ॥ अतीचारगतो जीवः धेनं नैवमाकृति ॥ समाचरे पुकन्यासु निनोवातत्रे वसंस्थि
तः ॥ २५ ॥ अथ महातीचारः ॥ कृत्वातिचारं यदि पूर्वराशिं नो याति मैत्री विबुधाधिपानां ॥ यत्नेनविवाहव्रतवर्धमेहं सर्व
नोदाहनिक्षतंमुनीनां ॥ २६ ॥ अतीचारगतो जीवः पूर्वभंयदि गच्छति ॥ न चातीचारगो शेयस्तदाप्राहुर्मुनीश्वराः ॥ २७ ॥
वक्रे चैवातिचारे चवर्जयेत्तदनन्तरं ॥ व्रतयात्रादिके कार्ये मष्टाविंशतिरुवासरान् ॥ २८ ॥ गुर्वसंभवेनमास्मिन्य

पृ ४

जैः ॥

कन्यादिवृषा

विवाहितकन्या ८

यदातिक्रमतेगुरुः ॥ तत्रसंवर्द्धिता कन्या सुखं भर्तुः प्रसीदन्मते ॥ ३६ ॥ अतीचारगते जीवे वृश्चिककुंभयोः ॥ तत्र सम्यद्धि
ती कन्या संप्रीत्या कुलहृदये ॥ ३७ ॥ मीने मेषे वृषे चैव तथा मिथुनकन्ययोः ॥ अतीचारे न दोषः स्यान्निप्रत्तकालेत्रोपयः ॥ ३८ ॥
इत्यादि वाक्य प्रख्यात्लोचनेक यदपगम्यते ॥ कन्यावृश्चिककुंभमीनमिथुनवृष मिथुनेष्वपि महातीचारेपि न दोषः कालनोप
जो भवति ॥ ३९ ॥ ततो विवाहादि सर्वमंगलकार्याणि अत्र विधेयानीत्यर्थः ॥ किंतु वृहस्पतिनिषेध परे वाक्यात कन्यादानादिके कार्ये
नार्हति ॥ यथा मकरस्थे गुरौ प्रवृत्तिर्जन्यथा क्वचिदपि सिंहस्थेपि प्रवृत्तिर्नार्हति तत्तथेहापि प्रवृत्तिर्नार्हति ॥ ४० ॥ तथापि संदैप्रव
त्तिर्न्नो विधिः ॥ यतः ॥ अतिचारेणापरराशिलंघिनो देवमंत्रिणः ॥ तदा द्विवत्सरे लुप्तोऽनर्हः सर्वकर्मसु ॥ ४२ ॥ यथा वरं विवं
मुंचमाचारतालग्नके क्वचित ॥ तथा प्रवृत्तिर्न्नो दृष्टा अतिचारनिषेधतः ॥ ४३ ॥ व्यराशेमलातिचारे ॥ ० ॥ सप्रक्रिया सं
धिविग्रहिकठकुरश्रीहरदत्तेन नो को निवारितः ॥ ४४ ॥ पनोदशाहानि तथा त्रिपक्षी मासा स्त्रिभागः खलु षड्भासाः ॥ एषा
तिचारः कथितो मुहूर्ताभोगादिकोपरतस्तु वारः ॥ ४५ ॥ वक्रे भुनक्ति विकल्पनामपि यस्य राशेर्वक्रातिचारचतुरः सुरराज
मंत्री ॥ ४६ ॥ प्राये राशौ गोचरवशादस्तु भंगस्तु संवादघान्नराणां फलमिह प्रवदन्तितज्ज्ञाः ॥ ४७ ॥ वक्रातिचार परिभोगपरः सुरेज्यः
ले त्रस्यमस्यलवमात्रमपि प्रभुंक्ते ॥ तस्यागमेनिगदितं सदसंन्नराणां प्रायः फलं फलपतीति मुनिप्रवादः ॥ ४८ ॥ वक्रा
तिचारोपगतांग केन्द्रापवासि तात्रफलं विदधु ॥ वक्रातिचारे सुरराजमंत्री पत्रागतस्तेत्र फलं ददाति ॥ ४९ ॥ सिं ३० नीया

पृ ३

नृसिंहसेजः ॥ ४

अग्निहोत्री २ देवस्थापनं २

लीमति कस्ययदासं क्रमेतेरवि ॥ ० ॥ मलिम्लुचः सवि ज्ञेयो उनर्हः सर्वकर्मसु ॥ ४७ ॥ तथा मलिम्लुचे मासि सुराचार्येति चारगे ॥ गा
रिथा मलिम्लुचे मासि सुराचार्येति चारगे ॥ वापी कूपतडागादि क्रियाः प्रागुदिता स्त्यजेत ॥ ४८ ॥ असंक्रान्तौ प्रतिष्ठां च यज्ञदानव्रतानि
च ॥ देवव्रतवृषोत्सर्गं चूडाकरणमेखला ॥ ५० ॥ मासास्त्यमपि अधिकं च मलमासे विवर्जयेत ॥ एकत्र मासद्वितये पदि स्याद् दृष्टाधिकं तत्र परो ऽधि
मासः ॥ ५१ ॥ वयो दृष्टं च श्रुतिराह मासे चतुर्दशः क्वापि न दृष्टपूर्वः ॥ ५२ ॥ तन्मति कृष्णचयस्तवर्गिकिकश्चूतः ॥ आद्यो मलिम्लुचो ज्ञेयो
द्वितीयः प्रकृतः स्मृतः ॥ ५३ ॥ ते स्मिस्त्वप्रकृते मासि श्राद्धं दद्याद्यथाविधि ॥ तथैवाभ्युदयं कार्यं नित्यं नैमित्तिकं तथा ॥ ५४ ॥ प्रत्यब्दं
दार्शमासिकाद्यापि यदुत्रिंशात्तु धे ॥ ५५ ॥ कुचित्याद्यो ऽधिशोपि स्याद् धर्मनित्तुव संख ॥ ५६ ॥ असंक्रान्तोपि कर्तव्यमा कं प्रथमेत्तुधे ॥
तथैव मासिकं श्राद्धं सपिण्डीकरणं तथा ॥ ५७ ॥ गोरस्ते तु रोसिंहे गुर्वादित्ये मलिम्लुचे ॥ त्यजेद्दानं महादानं व्रतं देवविलोकनं ॥ ५८ ॥
अस्तमीते भृगुपुत्रे कन्या म्रियते यस्य वागीशे ॥ स्यादुभयोरपि महत्ते तावदित्येकाद्मग्रहणो ॥ ५९ ॥ दृश्यते हि क्वचित्सून्न दृश्येगग
ने यदि ॥ ६० ॥ यात्रादीक्षां गलेकार्ये सप्तरात्रि परित्यजेत ॥ ५० ॥ ग्रहे रविन्दोः रविनि प्रकंपे केतुद्भोल्कापातनादि दोषे ॥ व्रतेदशाहा
नि वदन्तित शास्त्रे षोडशाहानि वदन्ति केचित ॥ ५८ ॥ एकात्रि परित्यज्य कुर्यात्पाणिग्रहं ॥ प्रयाणे सप्तरात्रेत्तु त्रिरात्रं व्रतबंधने ॥ ६० ॥
दाहे दिशां चैव धराप्रकंपे च जमपाते कुविदारणो वा ॥ धूमे तथापो रुकराः प्रपाते नकारयेन्मंगलकादि कार्यं ॥ ६१ ॥ उल्कापाते च निर्घा
ते तथैवाकालवर्षणे ॥ त्रिद्रे सूर्यंचनि दृष्टे न कुर्यान्मंगलक्रियां ॥ ६२ ॥ धूमकेतौ समुत्पन्ने ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः ॥ ग्रहाणां संग
रे चैव न कुर्यान्मंगलक्रियां ॥ ६३ ॥ द्विसूर्यस्यात्रिसूर्यं वा दृष्ट्वा गगनमंडले ॥ रात्रौ शक्रधनुश्चैव मंगलानि विवर्जयेत ॥ ६४ ॥

श्री ०३॥

द्वि ६

ज्यो: ॥ ५

रा ३

रिग्दाहे दिनमेकं स्याद्भूकंपे सप्तदिनानि च ॥ भूमिकंपे समुत्पन्ने ग्रहानिपरिवर्जयेत ॥ ६५ ॥ उल्कापाते त्रिदिवसं धूमे पंचदिनानि
च ॥ वज्रपाते दिनमेकं वर्जयेत्सर्वकर्मसु ॥ ६६ ॥ दर्शने दर्शना ग्राहोश्च तोः सप्तदिनं त्यजेत ॥ यावत्केतुर्द्धूमस्तावदशुद्धः
समयो भवेत ॥ ६७ ॥ पौषादि चतुरो मासान् ज्ञेयाकालवृष्टिरकालजा ॥ व्रतयात्रादिकं तत्र वर्जयेत्सप्तवासरं ॥ वृष्टिः करोति दो
षं तावत्त्वाकालसंभवा रात्रौ ॥ यावद्भवति यज्ञेन तरपशुचरणांकिता वसुधा ॥ ६८ ॥ एकैनैकदिनं त्याज्यं द्वितीयेन दिनद्वयं
तु तीयेन तु सप्ताहं त्यजेदाकालवर्षणे ॥ ६९ ॥ इति सांधिविग्रहिक ठक्कुर श्रीहरदत्तकृतौ समयाशुद्धिविवेकः ॥ ७० ॥ अथ यो
गप्रकरणम ॥ अर्कादि वारयोगे न विशाखादि चतुस्त्वतुः ॥ उत्पातमृत्यु कालोऽमृतादि यथाक्रमात ॥ अथ यमघंटः ॥ भास्करे
रामघादुष्टा स्वाती शुक्रे रोहिणी ॥ श्रवणं भानुपुत्रे शतभिषा पितृ थैव च ॥ यमघंटः प्रसिद्धोयं वर्जितः सर्वकर्मसु ॥ अथ
मृत्युनाडीयोगः ॥ भरणी भानुना चैव चित्रा सोमेन दृश्यते ॥ कुजे चैवोत्तराषाढा धनिष्ठा च बुधे तथा ॥ गुरावुत्तरफल्गुन्यः ज्येष्ठा
च भास्करे तथा ॥ संदेयोऽन्त ग्रहाणां चना ऽश्विताः परित्यजेत ॥ अथ क्रकचयोगः ॥ आश्विचित्रोत्तराषाढा मूलार्द्रा हस्त रे
वती ॥ सूर्याद्याः क्रकचाः योगाः देशेष्वपि वर्जिताः ॥ अथ कार्यसिद्धियोगः ॥ मित्रे च वेश्वं वनुराधा हस्तं च मृगं फाल्गुनी पूर्वं करसं श्रेकं च ॥
सूर्यादिवारेण यदि संप्रयुक्तं संसलिसिद्धास्तमका कार्ययोगाः ॥ अथ दग्धा तिथिः ॥ मोसा तु द्वादिशी रामौ व ॥ दो मुनयस्तथा ॥
दशनेतितथयः सप्तसूर्याद्येः संप्रभिन्ना हे ॥ द्वादश्यर्कयुता भवेन्नरउभ्रदासोमेन चैकादशी भौमेनापि युता तथैव दशमीने

ज्यो १

रेहत जो० ६॥ ॥

ष्यात्तृतीयायुधे षष्ठीनेष्टफलप्रदास्तुरगुरौ शुक्रे द्वितीयात्तथा ॥ सर्वारंभविनाशविघ्नजननीस्तुर्य्यात्म जे सप्तमी ॥ वितु
द्रसे जास्तिथिवार जातान त्तत्रवार प्रभवाश्चयोगाः ॥ हस्ते सुर्वे गेबुत्त से सुवर्ज्याः शेषेषु देशेषु न ते निषिद्धाः ॥ प्रयोगेषु चस
वेषु ——— पूर्वयामं परित्यजेत् ॥ अयोगास्तु विनश्यन्ति चन्द्रे शुद्धे हुताशने ॥ अथ शुभयोगाः ॥ मूलार्कवौ पुष्यकरोत्तरास्व
वेधामृगो केश्रवरागनिसोमे ॥ कृशानुपुष्यौ तारभानि सौम्ये बुधेनुराधावसुतः कृशानुः ॥ बृहस्पतौ पुष्यपुनर्वसू च भ गास्वि
नी च श्रवणं च शुक्रे ॥ शनैश्चरे स्वातिपितामहो च योगाः किलैते न शुभप्रदास्युः ॥ अथामृतयोगाः ॥ आदित्य हस्ता गुरु
पुष्ययुक्तो बुधानुराधा शनिरोहिणी च ॥ सोमे च सौम्यं कुज रेवती च शुक्राश्विनौ चामृतयोगवर्गाः ॥ मूलादित्ये द्वितीयायां
प्रतिपद्दिसोमे वै नवः ॥ आर्द्रा स्विंगारके षष्ठी कृत्तिकायां बुधाष्टमी ॥ गुरुवार दितिस स्नमी चतुर्थी भगभार्गवे ॥ पंचमी
स्वाति सौरेरा वृहदेम्म तारभाविनिर्दिष्ट ॥ अथ वरयोगः ॥ प्रतिपद्युत्तराषाढा नवम्यां कृत्तिका तथा ॥ पूर्वभाद्रपदा षष्ठ्यां
एकादश्यान्तु रोहिणी ॥ द्वादश्यां तु मघा श्लेषा त्रयोदश्यां पदेवसा ॥ अमी मिश्रिय दिगछन्ति भवन्तीन्द्रसमा नराः ॥ अथान
न्दयोगः ॥ आश्विनी सूर्यवारेरा सोमे मृगशिरा तथा ॥ आश्लेषा भौमवारे स्यात् सौम्ये हस्तः प्रकीर्तितः ॥ अनुराधा गुरौ वीरे वि
श्वेदेवा —स्तु भार्गवे ॥ शतभिषा शनेर्वारे आनन्दाः सप्रकीर्तिताः ॥ अथ यमयोगः ॥ त्रयोदश्यष्टमी चैव तृतीया प्र
तिपद्देकादशी षष्ठी शुक्रे नन्दा बुधे स्मृता ॥ द्वितीया द्वादशी चैव बुधे भद्रा च सप्तमी ॥ चतुर्थी नवमी चैव शनौ त्रं ता

चकुजेजया २

हतजो० ६ ८८

३११७ मृगचित्राधानिष्ठार्थे २

चतुर्दशी ॥ पंचमी दशमी चैव त्वमावास्या च पूर्णिमा ॥ गुरौ पूर्णा बुधे प्रोक्ता योगः सर्वार्थसाधकः ॥ अथ त्रिपुष्करयोगः ॥ वाराः
क्रूरास्तिथिर्भद्रा पादैकेन स्थितं च भं ॥ एतत्त्रयसमायोगस्त्रिपुष्कर उदाहृतः ॥ त्रिपुष्करे तायत्किं चिद्धुभं वाशुभं ॥
जायन्ते त्रिगुणं प्रोक्तं मारणी जातस्तु जारजः ॥ लाभोव्ययस्तथा वृद्धिः पुत्रजन्म तथैव च ॥ नष्टं दृष्टं मृतं चापि सर्वार्थसि
गुणायते ॥ त्रिपादेषु च नक्षत्रेष्वा भद्रा तिथिसंयुतः ॥ भौमादित्यशनौ वीरे विज्ञेयस्तु त्रिपुष्करः ॥ ६ ॥ इति देवज्ञ बांधवे
संधिविग्रहिक श्रीहरदत्तकृतो योगप्रकरणं ॥ ६ ॥ अथ पर्वः ॥ ॥ श्रावणवदि १ अशून्यशयनव्रतं । श्रावणवदि ५ मौ
नापंचमी । अष्टमी मन्वादिः । श्रावणशुदि तृतीया मधुश्रावणी ॥ श्रावणशुदि ५ नागपंचमी । श्रावणशुदि ६ गवाषष्ठी । श्राव
णशुदि १२ श्रीधरद्वादशी । श्रावणशुदि १५ वाजसनेयीनामृषितर्पणं रक्षिकाबंधनं । कर्कटे रविः दक्षिणायनं ॥ भाद्रवदि ३ क
ज्जलतृतीया । भाद्रवदि ४ बहुला चतुर्थी । भाद्रवदि ५ वेला पंचमी । भाद्रवदि ६ चन्द्रषष्ठी । भाद्रवदि ८ कृष्णाष्टमी । अर्द्ध
रात्रिकृष्णजन्म च पूजा जागरणं च ॥ भाद्रवदि १४ महाभयं भैरवपूजा । भाद्रवदि ३० कुशग्रहणी कुशोत्पाटनं —— कुशी अमावास्या ॥
भाद्रशुदि ३ तृतीया हरितालो ॥ छन्दोगानामृषितर्पणं । मन्वादिः ॥ भाद्रशुदि ४ चन्द्रादर्शनं विनायक चतुर्थी । भाद्रशुदि ५ नागपंचमी ।
भाद्रशुदि ६ पर्वषष्ठी । भाद्रशुदि ८ गोपाष्टमी । महालक्ष्मीपूजारंभः ॥ भाद्रशुदि १० अच्युतदशमी । भाद्रशुदि ११ श्रीहरेः पार्श्वपरि
वर्तिनी कर्मधर्म्मी भाद्रशुदि १२ हरिकेशवद्वादशी इन्द्रोत्थानं । भाद्रशुदि १४ अनन्तव्रतं ॥ सिंहे रविः कृतयुगान्तः विष्णुपदी ॥

दि२

भैत्र ३

सिंहस्त जेष्ठः॥

८७ ४८

सिंहांशक२४पापमागस्त्योदयः॥ आश्विनवदि १ पर्वैसाआद्धारंभः॥ आश्विनवदि ५ वसुंधरापंचमी। आश्विनवदि ७ शाकाष्टका
म० ८ लक्ष्मीपूजा। जीमूतवाहनपूजा च। आश्विनवदि ६ अन्वष्टका। आश्विनवदि १३ मघाचन्द्राह्स्तारवियोगाद्गजछाया।॥
आश्विनवदि १४ शस्त्रहतश्राद्धं। आश्विनवदि ३० पार्वणश्राद्धं॥ हस्तार्के खंजनदर्शनं॥ आश्विनशुदि १ कलशस्थापनं दुर्गोत्सवः।
आश्विनशुदि २ वेमंतपूजा॥ आश्विनशुदि ३ गजपूजा। आश्विनशुदि ७ पत्रिकाप्रवेशः॥ आश्विनशुदि ८ महाष्टमी नि
शापूजा। आश्विनशुदि ९ त्रिशूलिनीपूजा मन्वन्तरादिः॥ आश्विनशुदि १० विजयदशमी। अपराजितापूजा देवीविसर्जनं। आ
श्विनशुदि ११ पद्मनाभद्वादशी। आश्विनशुदि १५ वालवृद्धआतुरान्विहाय दिवाभोजननिषेधः॥ प्रदोषे लक्ष्मीपूजा
कोजागरो गौयनमस्तरगोणाः॥ कार्तिकवदि ४ दशरथचतुर्थी। कार्तिकवदि ६ अशोकचन्दनषष्ठी। कार्तिकवदि १४ प्रेत
चतुर्दशी। कार्तिकवदि ३० सुखरात्रिप्रदोषे लक्ष्मीपूजा धनदपूजा च। अलंकृतेन भोक्तव्यं नववस्त्रोपशोभिना॥ लिङ्गपैर्मुख्ये
विधिधैस्ववांधवैः स्वजनैस्सह। बालवृद्धआतुरान्विहाय दिवा भोजनं निषेधः। कार्तिकशुदि १ अग्न्युत्थानं। बलिः स्क
न्दपुराणे रोगराणापतिर्लक्ष्मीयमोभास्करो गुरुः पर्वतपुत्रिकावसुमतीतो याक्षिपः केशवः। प्रस्मार्शभुजिनादस्य प्रति
पदारंभेति यो शवयों वर्तेत। इति छत्यमुनाक्रमेणाव्रदाः स्वे स्वे दिने पुजिता। गोपूजा द्यूतक्रीडा॥ कार्तिकशुदि २ भ्रातृ
द्वितीया चित्रगुप्तपूजा। कार्तिकशुदि ३ कदलंगलानि। कार्तिकशुदि ६ प्रतिहारषष्ठी। कार्तिकशुदि ७ अक्षयनवमी।

गा४

॥ ॥

एखुदि ५ कौशकीस्नानं ५ उमा २ कलियुगादिः ७ वदरंछतीया ५

एटे। अन्वष्टका ५ वदि ३ दि २

त्रेतायुगादिः तुलायांरविः॥ पापविमुक्तं। कार्तिकशुदि ११ देवोत्थानं। दामोदरद्वादशी। कार्तिकशुदि १५ मन्वन्तरादिः॥ मार्गव
त्रेतायुगादिः तुलायांरविः॥ पापविमुक्तं। कार्तिकशुदि ... मार्गशुदि ...
दि ५ विलापंचमी। मार्गशुदि १ हरिसो। मार्गशुदि ३ महेश्वरपूजा। मार्गशुदि ५ विडपंचमी। मार्गशुदि १२ केशवद्वादशी। मार्गशुदि
१५ त्रेत्रपूर्णिमा॥ वृश्चिके रविः। त्रेतायुगादिः॥ विष्णुपदि॥ पौषवदि ७ अपूपाष्टका। पौषवदि ९ अन्वष्टका नवमी। पौषशुदि ६ मूल
षष्ठी। पौषशुदि ८ अष्ठलदानं। पौषशुदि १० कर्मदशमी। पौषशुदि ११ मन्वन्तरादिः। पौषशुदि १२ नारायणद्वादशी। धनु
धिरविः। षडशीतिः॥ माघवदि १ लसंलिख्यते॥ माघवदि ७ मांसाष्टका॥ माघशुदि ३ मदनरतीया। माघशुदि ४ वरदचतुर्थी।
कुन्दकुसुमैः पार्वतीपूजनं। माघशुदि ५ वसंतपूजा। माघशुदि ७ माघीसप्तमी॥ मन्वन्तरादिः। माघशुदि ८ भीष्माष्टमी। माघ
शुदि ११ भैमीएकादशी। माघशुदि १२ माधवद्वादशी। माघशुदि १५ माघीमहातिथिः॥ मकरे यौः। उत्तरायणं॥ फाल्गुनवदि
८ शकाष्टका ८ अन्वष्टका। फाल्गुनवदि १४ शिवरात्रिः। फाल्गुनवदि ३० गोसहस्रिका। मन्वादिः। फाल्गुनशुदि १२ गोविन्दद्वा
दशी। फाल्गुनशुदि १४ मस्सक्रीडा। फाल्गुनशुदि १५ फाल्गुनी मन्वन्तरादिः। सिन्दूरक्रीडा। फोगूत्सवः॥ कुंभे रविः विष्णु
पदी कलियुगान्तः॥ चैत्रवदि १ अपिशोचयक्रीडा। कर्तिआचारडालस्पर्शनं। शवेलस्नानं॥ सचन्दनाम्रकुसुमपानं। चैत्रवदि
चैत्रवदि ५ मन्वन्तरादिः। मीनेरविः। षडशीतिः। चैत्रवदि १४ धवलनकलसत्यस्तरनपातालोकान्वितस्नुहीधारनं। चैत्रवदि
दि। वर्षप्रवर्तनं। शाकलिखनं। मीनादित्ये ध्वं ठाकरणधारणं। चैत्रशुदि ३ मन्वन्तरादिः। चैत्रशुदि ५ श्रीपंचमी लक्ष्मीप्रतं॥

सर्पजनकस्तर्पपूजा धृतंच ८७

ज्यासंज ॥॥

दमनभंजिकागोठनेपूशस्तसमा।

वैशाखवदि ६ कोकिलाखष्ठि २

चैत्रशुदि ८ अशोकाष्टमी । अशोककलिकापानं । अष्टाशोककुसुमैः कंदर्पपूजनं । चैत्रशुदि ९ रामनवमी । चैत्रशुदि ११ विष्णुद्वादशी । चैत्रशुदि १३ मदनत्रयोदशी । चैत्रशुदि १४ मदनभंजिका गोठायन सतयुगे । चैत्रशुदि १५ मन्वन्तरादिः ॥ वैशाखवदि ७ सर्करासप्तमी । वैशाखशुदि ३ अक्षयतृतीया सत्ययुगादिः । वैशाखशुदि ६ अशोकषष्ठी । वैशाखशुदि ७ जान्हवीसप्तमी । वैशाखशुदि १२ मधुसुदनद्वादशी । वैशाखशुदि १५ वैशाखीमहातिथिः तिलस्नानदानादिः ॥ मेषा दित्येनिम्बपत्रद्वययुतमरीचपानं । मेषेरविः । परविषुवं ॥ ज्येष्ठवदि ३० वटसावित्री । ज्येष्ठशुदि ३ पंचाग्निव्रतं ॥ ज्येष्ठ शुदि १० दशहरा । हस्तकुजवारजोगात् । ज्येष्ठशुदि १२ त्रिविक्रमद्वादशी । ज्येष्ठशुदि १४ चंपकचतुर्दशी ॥ ज्येष्ठशुदि १५ पूर्वक्रमे रौव । मिथुनेरविः । मिथुनोदितेभुस्कपलेरविवारे दत्तिलो के रेपुलिकमूलवंधतं ॥ आषाढवदि ४ अंगारकचौथी । आषाढवदि १ मन्वादिः । आषाढवदि ११ अधारम्य देवशयनी दिनं । आषाढशुदि १५ मन्वन्तरादौ महातिथिः ॥ ॥ इति वर्षकार्यं संपूर्णं ॥ ॥ अथ मलमासो ॥ ॥ मन्वन्तरा दीरा शिमध्ये सुरगरासहिते मानवो धुतरे त्यपं वम्यां कृष्णपक्षे वरमहसियुते । कर्कटे वापितस्मिन् । सा स्थानं तत्र काले व्रजति जलहितावन्दितादेवव्रते । अत्र वरोनसमा आदृसंज्ञे राशिनिवृतगते । मीनमेषापितस्मिन् । मासान्तेहे प्रा युक्तामासिनादृपदेसिताः । द्वादशीसामहापुन्याना माचविजयास्मृता ॥ अष्टमी कृष्णपक्षस्य रोहिणी मांदासंयुता ।

सर्वदिवशयनं ४

ज्यासंज ॥॥

माघ

रपरित्यजेत ॥ प्रतिपद्दोहिणी पुनर्मासे मासि सितेतरे ॥ गंगायां यदि लभेत सूर्यग्रहशतैः समाः ॥ ॥ इति संधिवि हिकयत्राष्टकुरवीरदत्ता क्रतौ दैवज्ञवांधवेतिथिकार्यप्रकरणं ॥ ॥ दिवाकरस्तु लाषडेसं क्रांतिं कुरुते यदा । पूर्णि मामथ दिने च षष्ठ्यां मासतुषरेवा ॥ राज्ञ भंगोमहामारी दुर्भिक्षं राजसंगर ॥ नृपानिष्ठफलोसंकीर्णकाः सूवहवोजनाः ॥ प्र तिपन्नवमी कृष्णे शुक्ले तु त्रयोदशी ॥ तिथिषु चेतुलाष कुंपदा गच्छति भास्करः ॥ गोडवंगकलिंगाख्ये कामनुपनिवासि नः ॥ पूर्वदेशभवास्सर्वे पीडंते बहवोजनाः ॥ असितातृतीयायां द्वादश्यांचसिते यदा ॥ कुर्यात्रानुस्ते रातिष्ठ तुलाषकस्य संक्रांतिं ॥ चिरकालाजितैर्वित्तैर्हीनाः स्युर्निशत्रव ॥ तुरंगमथुरा स्त्रीते देशा स्तीराः स्युस्तोरा ॥ आश्रायान्तु तुलाघ द्भ भागोदशमीतिथौ । यदा करोति संक्रान्तिं नश्यन्त्य स्विममंडले । दुर्भिक्षं तत्र राष्ट्रे च पुत्रं भवति दारुणं ॥ व्याधिन्द्र धाकुलालोकाः क्रियते पूर्वमंडले ॥ मुनिभुवनविदेषु पदोषोगुभयोरपि ॥ तुलाषट्के यदा गच्छेदादि देवो दिवाकरः ॥ प्रचंडोरोडावहवो वायुः सशानुः प्रवलो भवेत ॥ नश्यन्ति राष्ट्राणि देशाः कीरीदाः कोशलादयः ॥ दुर्भिक्षं वत्सरे तत्र स्मिन् ग्रहरो चन्द्रसूर्ययो ॥ दाक्षिरात्या स्वनश्यन्ति तुरंगनृपरे ते भयात ॥ शनिभौमभानुवारेषु यदा संक्रमते रविः ॥ तन्मासं विप्लुतं विद्याद्वोराग्निभयतस्करो ॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं वारे ता बुधसोमयो ॥ राज्यपूजा प्रतेवृद्धिर्गुरुशुक्रयोः भार्गवेन्द्वे ॥ ॥ इति सर्वत्र तु साम्य ॥ ॥ मन्दा मन्दाकिनी ध्वांक्षी घोरा चैव महोदरी ॥ राक्षसी मिश्रितावेति संक्रा

सिंहे गज्यो ॥

भवेत्प्रौष्ठपदे मासि जयन्तीनाम सा स्मृता ॥ वैशाखशुक्लकात्तियायां त्रेतायां आदिरुच्यते । तथा कार्त्तिकशुक्लायां न
वम्यां च कृतस्य च । भाद्रस्य त्रयोदश्यां कलेरादिः प्रकीर्तितः ॥ भाद्रे मासि सिते पक्षे वन्हिदैवतसंयुते । गंगायां यदि
गच्छेत सूर्यग्रह[illegible]तसमाः ॥ एषा वानुणी ॥ ऐन्द्रे गुरुः शशी चैव मघा जापत्ये रविस्तथा ॥ पूर्णिमा ज्येष्ठमासस्य म
महाज्येष्ठी प्रकीर्तिता ॥ एषा तु द्वापरस्यान्तः सिंहे सततयुगस्य च । त्रेतायां तोयं धिके प्रोक्तः कुंभे तु कलियुगस्य च ॥ चै
त्रे मासि सिते पक्षे तृतीया पूर्णिमा च या । ज्येष्ठशुक्लपंचम्यां मा[illegible]खाष्टदशमी तथा ॥ पूर्णिमायां तु तस्यैव कृष्णा
ष्टम्यां श्रावणस्य च । आश्विन[illegible]शुक्लनवम्यां च कार्तिके द्वादशी तथा । तस्यैव पूर्णिमायां तु पौषशुक्ले हरेर्दिनं ॥ मा
घशुक्ले च पंचम्यां सिनीवाली च फाल्गुने । तस्यैव पूर्णिमायां तु चैत्रकृष्णेथ पंचमी ॥ एता मन्वन्तराद्याः स्युरनेक
फलदायिकाः ॥ याम्यसंज्ञे यदा ऋक्षे चन्द्रः संपूर्णमंडलः ॥ गुरुर्यात्याति संयोगः सा तिथिर्महती स्मृता ॥ ज्येष्ठे [illegible]के
दशम्यां च म[illegible]वेदै भौमवासरे ॥ हस्तेन्दौ रासमा युनक्ति समाहूरा स्मृता ॥ श्रवणा शिवधनिष्ठार्द्रा नैर्ऋदेवतमस्तके ॥
मकरा रविन्नारेण व्यतिपाते सगजच्युते ॥ अमा वै सोमवारेण रविवारेण सप्तमी ॥ चतुर्थी भौमवारेण विषवत्सहशफ
लं ॥ आर्द्रिपादके सूर्ये वर्षराम्बर्ष[illegible]जते । भाद्रेमासि सिते पक्षे भतनाग ह्रीसंयुता । तस्यां तु गजे पूजार्थं पूर्वीचा

शु ४

भ३

न्तिः सप्तधा रवेः ॥ घोरा रवौ [illegible]ध्वमजन्धूतौ च संक्रान्तिरुरे च महोदरी स्थित ॥ मन्दाकिनी ज्ञे च गुरौ च मन्दा मिश्रा भृगौ राक्षसी कार्किपु
त्रे ॥ मेषाद्याः ॥ विषुप विष्णुपदी षडशीतयस्त्वयनं विष्णुपदी षडशीतयः ॥ विषुवं विष्णुपदी षडशीतयः स्त्वयनानि विष्णुपदी षडशी
तयः ॥ वसन्ते चैव द्वात्रोसारदे चादिवाभ्रवेन ॥ दुर्भिक्षं राष्ट्रपातं च शस्यहानिं विनिर्दिशेत् ॥ मेषं पातिय यदा दिवा दिनपती रात्रौ
तुलां गच्छते ॥ शोभनं तेधन धान्यवस्त्रनिचयैः सम्यक् प्रजाः पूजिता ॥ साधून्नामुदयस्तदा च धरणी शस्यैः प्रसन्ना भवेत् ॥
राजानोपि परस्परं प्रियतमामुंचन्ति वैराण्यपि ॥ यां तिथिं समनुप्राप्य तुलां गच्छति भास्करः ॥ तस्यैव सर्वसंक्रान्त्यां यन्मे
खन्त गच्छति ॥ पदावकात्ति चाराभूपा कुचिक्रमति भास्करः ॥ राजपुत्रसहस्राणि श्रिकसा भवति मे दिनं ॥ अर्द्धरात्रे काला
नुने भानु संक्रमते यदा ॥ तदहः पुराप मिछन्ति गार्ग्य गास्तव गौतमाः ॥ संक्रान्ति समयः सु[illegible]दुर्ले द्य पिशिते नरो ॥ त
दायोगादधस्वोर्द्ध त्रिंशन्नाड्यः प्रकीर्तिताः ॥ अहः संक्रमणे पुण्यमहः पुण्यं प्रकीर्तितं ॥ रात्रौ संक्रमणे पुण्यं दिनार्द्धं स्नानदान
योः ॥ अर्द्धरात्राद्धस्तच्च दिनार्द्धस्योपरि क्रियाः ॥ ऊर्ध्वं संक्रमणे चोर्ध्वमुदयात् प्रहरद्वयं ॥ संपूर्णे चार्द्धरात्रे तु भानुः संक्र
मते यदा ॥ तदा दिनद्वयं पुण्यं त्यक्त्वा मकरकर्कटौ ॥ निरंशके यदा भानुः पूर्वापरदिनद्वये ॥ पूज्ये द्वासरं पूर्वमपरं पुण्य
वर्जितं ॥ निशार्द्धे चलिते भानौ निरंशे चहिन्नद्वये पूर्वेहनि च कर्तव्यं स्नानदानादिकं ॥ संपूर्णे चार्द्धरात्रे च भानुः
संक्रमते यदा ॥ पुण्यकालं प्रम[illegible]लीने प्रभाते मुनुरब्रवीत् ॥ रात्रौ संक्रमिते भानौ विषुवायनवर्जिते ॥ गना ह्यासंनिहिता

॥ज्यो॰सं॰ भं॰ जे॰ ८५॥

का१

नाक्ष्यात्रास्ता:पुराण्तमा: स्मृता:॥ ॥ इति सांवत्सरं विंशतिक्रम: श्रीहरदत्तकृतौ देवज्ञवोधवे संक्रान्तिप्रकरणं॥०॥ शशिमुनिनिहीनाद्युगणात्तथाग्निभिर्विभाजिताद्यं॥ द्विघ्ने कं सप्तविभक्ते सावनमासौ तिथिघोऽकादि॥ फलमब्द्येवन्त्यामः॥ स्फुटे च त्रिंशता नो त्रादिवासरश्चतुर्दशीन चतुरे कादशी स्त्रौ वृष्टं च दुशादिवा॥ पूर्वतिथ्य नाम तोकं दलिस्यान्त्याधपादं के॥ को मोक्ष्यमवशान्ते रौ विधिमानं परिस्फुटं॥ इति भद्रा॥ ॥ अश्विनी मघ मूला दोषा रुद्रं च प्रयोजयेत॥ रेवती सर्पसंक्रान्ते गण्डान्तं सर्वकर्मसु॥ इति गण्डचिन्ता॥०॥ अथ संवत्सराः॥ तत्र भविष्यपुराणे॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि नराणां ये हितावहाः॥ क्रूराः सौम्याश्च ये प्रोक्ता वत्सराः सुरसुन्दरि॥ गुह्याद्गुह्यतरं शास्त्रं गोपितव्यम्प्रयत्नतः॥ नाख्यातं त्रिदशानां हि गोप्यात् गोप्यं सुरेश्वरि॥ गताब्दा नियमशिवसके दिक्कोणान् संगुणयेत्॥ द्विगुणय्य चतुर्भिः नवाष्टपंचाष्टयुता निष्कृता विभाजयेत् षष्ट्यगाराशे॥ लब्धाब्द युक्तं शकभूपकालं स्यात्तु भोगाद्भविशिष्टराशौ॥ नूनं भवेयुः प्रभवादयो य: प्रभवाथ विष्णुः प्रभुरत्त्रत्रुद्र:॥ ॥ प्रभवो विभवः शुक्ल: प्रमोदोऽथ प्रजापतिः॥ अङ्गिराः श्रीमुखो भावो युवा धाता तथैव च॥ ईश्वरो बहुधान्यश्च प्रमाथी विक्रमो वृषः॥ चित्रभानुः सुभानुश्च तारणः पार्थिवोऽव्ययः॥ इति प्रथमविंशतिका॥ सर्वजित्सर्वधारी च विरोधी विकृतः खरः॥ नन्दनो विजयश्चैव जयो मन्मथदुर्मुखो॥ हेमलम्बो विलम्बश्च विकारी शर्वरी प्लवः॥ शुभकृच्छोभनः क्रोधी विश्वावसुपराभवौ॥ इति विष्णुविंशतिका॥ प्लवङ्गः कीलकः सौम्यः साधारणो विरोधकृत्॥ परिधावी प्रमाथी च आनन्दो राक्षसोऽनलः पिंगलः कालयुक्तश्च सिद्धार्थी रौद्रदुर्मती॥ दुन्दुभी रुधिरोद्गारी रक्ताक्षी क्रोधनः क्षयः॥ इति रुद्रविंशतिका:॥ ॥ इत्थं हि षष्टिः परिवत्सराणां बृहस्पतेर्मध्यमराशिभोगात्॥ उदाहृता पूर्वमुनिप्रवीरैर्नियोजनीयाः गणनाक्रमेण॥ तप

द्र२

वत्सरः॥ प्रभवाद्येषु चत्वारि वर्षाणि प्रथमस्त्वगतः सन्तपासवे वासवेज्य:॥ निखिलजनहिताः ये वर्षवृन्दे वरिष्ठः प्रभवइति स नाम्ना जायते च त्तदानीम्॥ युगं भवेद् पंच कृते तु युगानि तु द्वादशवर्षं युगं॥ ॥ भवन्ति तेषामधिदेवतास्तु क्रमेण वक्ष्यामि मुनिप्रणीताः॥ विष्णुर्जीवशक्रोऽग्नि हुतत्वष्टा चाहिर्बुध्न्यः॥ पितरः विश्वे सोमश्चेन्द्रज्वलनो नासत्यो व्याख्यातः स्वभगः॥ संवत्सरः प्रथमकः परिवत्सरोऽन्यस्त॥ स्मादिदा न्वुदित पूर्वि परपौरः स्युः॥ सर्वं युगेषु शकलेषु तदीयनाथा वह्न्यर्कशीतगुविरिंचि शिवाः क्रमेण॥ अथ फलं भविष्यपुराणे॥ संवत्सरफलं वक्ष्ये प्रभवादि वरानने॥ बहुतोयास्तथा मेघा बहुशस्या च मेदिनी॥ बहुक्षीरास्तथा गावो व्याधिरोग विवर्जिताः॥ प्रशान्ताः पार्थिवास्तत्र प्रभवे सुर्वरानने॥ ॥१॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं सर्वव्याधिविवर्जितं॥ श्रीसन्तो मानवाः सर्वे विभवे हि वसुंधरा॥ हृष्टतुष्टा जनाः सर्वे विभवे च वरानने॥ ॥२॥ रोगास्तु विविधास्तत्र वाजिकुंजरपत्तिषु॥ सर्वमेव प्रणश्यंति शुक्ले च वरानने॥ ॥३॥ उन्मत्तं च जगत्सर्वं धनधान्यसमाकुलं॥ निरातंकास्तथा प्रजाः सर्वाः प्रमोदे च वरानने॥ ॥४॥ निरोगाश्च जनाः सर्वे शस्यान्च मेदिनी॥ बहुक्षीरास्तथा गावः प्रजापतौ वरारोहे प्रिये॥ ॥५॥ तुष्यते च जगत्सर्वं धनयौवनगर्वितं॥ निरोगास्तथा प्रजाः सर्वा अंगिरसे च वरानने॥ ॥६॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं वर्षाकालः शुभो भवेत्॥ वृष्टिश्च सर्वशस्यानां श्रीमुखे च वरानने॥ ॥७॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं सर्वधान्यप्रदं भवेत्॥ सर्वं च जायते धान्यं भावे वर्षे मम प्रिये॥ ॥८॥ सम्यग्वर्षं जायते सर्वं क्षितौ ते नरसादिकं॥ प्रजानां जायते वृद्धिः युवासंवत्सरे प्रिये॥ ॥९॥ निर्वृत्तिः सर्वशस्यानां शालीनां भूमिकैर्यवैः॥ इक्षूरसो गुडैश्चैव धातृसंवत्सरे प्रिये॥ ॥१०॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं कर्पासः समहर्घता॥ जवगोधूमयं च महार्घं चेश्वरे भवेत्॥ ॥११॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं प्रशान्ताः पार्थिवा भवेत्॥ नातंकोपद्रवाश्चैव बहुधान्ये वरानने॥ ॥१२॥ दुर्भिक्षं क्षेममर्थहानिश्च तस्करैः स्वप्रपीडिताः॥ प्रचुरा विग्रहश्चैव प्रमाथिनि वरानने॥ ॥१३॥ जा

२८

ना॰२५०८॰२

घ१ धृतं ७

यंते सर्वसस्यानि मेदिन्यामनुपद्रवं ॥ मधूमूर्छे त्तत्वा यिमहार्घं भविक्रमे प्रिये ॥१४॥ कोद्रवाः शालिमुद्गाश्च कंगुमाषास्तथैव च ॥ महार्घं जाय
न्ते सर्वं कुमे च शुभलोचने ॥१५॥ कांस्यो जेमुद्रमाषाश्च धान्यं च विपुलं भवेत् ॥ महार्घं जायते सर्वं चित्रभानौ सुलोचने ॥१६॥ सुभिक्षं
क्षेममारोग्यं सुखं च निरुपद्रवं ॥ व्यवहारे तनौ दे विस्रभानौ सुभलोचने ॥१७॥ अतिवृष्टिश्च जायन्ते धान्यौषधिप्रपीडकाः ॥ शस्या
भवन्ति सामान्यास्तारणे वरवर्णिनि ॥१८॥ बहुशस्यानि जायन्ते देशेषु सुवरानने ॥ सारं [illegible] सर्वे देशे पार्थिवे नात्र संशयः ॥१९॥
दुर्भिक्षं जायते घोरं त्रिविधोपद्रवसंकुलं ॥ अनावृष्टिः समाख्याता व्यये संवत्सरे प्रिये ॥२०॥ उन्नतो वर्षते मेघः सर्वशस्या वसुंधरा ॥
समर्घं च भवेत् सर्वं सर्वजित्संवत्सरे प्रिये ॥२१॥ कोद्रवाः शालिमुद्गाश्च कंगुमाषास्तथैव च ॥ उत्पद्यन्ते शुभारोग्यं सर्वधारिणि वत्सरे ॥२२॥
ज्वराग्निप्रबलाः प्रोक्ता धान्यौषधिप्रपीडिताः ॥ जायन्ते मानवाः कष्टं विरोधिवत्सरे प्रिये ॥२३॥ शोकेः प्रजाः प्रपीड्यन्ते ज्वरव्याधिस
मन्विताः ॥ शिरोरुक् [illegible] विरोगाश्च विकृते पिकृता जनाः ॥२४॥ [illegible] जगत्सर्वं तस्करैर्मूषकैः शुकैः ॥ पीडिताश्च प्रजाः सर्वा
देशभंगः खरे प्रिये ॥२५॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं जगद्भवति शोभनं ॥ बहुक्षीरास्तथा गावो नन्दने बन्दिताः प्रजाः ॥२६॥ अस्य
तोयास्तथा मेघाः वर्षन्ते [illegible] भूमण्डले ॥ नश्यन्ति सर्वशस्यानि विजये नात्र संशयः ॥२७॥ [illegible] तथा वैश्याः शूद्राश्च [illegible] पीडि
ताः स्तेवरा [illegible] जये सर्वोपसंपदः ॥२८॥ सरोगं च तथा देवि [illegible] ज्वरसमन्वितं ॥ अभिभूतं जगत्सर्वं मन्मथे सुरसुन्दरि ॥२९॥ तुषधा
न्यादयो देवि सर्वसस्य महर्घिता ॥ व्यवहाराश्च नश्यन्ति दुर्मुखे प्रजा ॥३०॥ पीड्यन्ते सर्वधान्यानि देशे देशे शुचिव्रते ॥ हेमलंबे च प्र
मे वर्षः [illegible] नात्र संशयः ॥३१॥ तस्करैः पार्थिवैर्देवि चाभिभूतमिदं जगत् ॥ अर्थेन भवति सामान्यं विलम्बिनि महाभयं ॥३२॥

दुर्मुखे २ मर

च१ मं४ क्षिति५ चांद्र ३ १पा

विषमं [illegible] जगत्सर्वं विरोधभयसंकुलं ॥ विकारी सर्वकोपाय मम वाक्यं न संशयः ॥३३॥ क्वचिद्वर्षति पर्जन्यो देशे सकलमंडले ॥ दुर्भिक्षं स
र्वरोगश्च [illegible] विपर्यये ॥३४॥ दुर्भिक्षं जायते सर्वा मेदिनी शुष्यति प्रिये ॥ प्लवे प्रवन्ति तोयानि पीडिता मानवा भुवि ॥३५॥ सुवर्णं तु
ष्य धान्यानि बहुशस्या च मेदिनी ॥ आरोग्यं [illegible] शुभकृच्च शुभिच्छदः ॥३६॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं [illegible] प्रिये ॥ सु
स्थिताः सर्वदेशेषु प्रजाः सर्वाश्च शोभने ॥ विश्वावसु जगत्सर्वं व्याकुलं जायते प्रिये ॥ प्रजानां जायते क्रोधः क्रोधं वर्षे परस्परं ॥३७॥ सर्व
त्र जायते क्षेमं सर्वशस्य महर्घता ॥ विश्वावसौ वरारोहे कार्पासशस्य महार्घता ॥३८॥ पार्थिवैश्च [illegible] समस्तेः [illegible] मण्डले ॥ पीड्यन्ते च
प्रजाः सर्वा भयभीताः पराभवे ॥४०॥ तुषधान्यानि [illegible] धान्यं [illegible] ॥ प्लवंगे पीडिताः सर्वे मानवाः सुरसुन्दरि ॥४१॥ जाय
न्ते सर्वशस्यानि सुभिक्षं चाति निरुपद्रवं ॥ सौम्य [illegible] कीलके च शुभं भवेत् ॥४२॥ सुभिक्षं क्षेममारोग्यं सुखं चैव निरुपद्रवं ॥
सौम्ये [illegible] प्रजाः प्रिये ॥४३॥ तोयपूर्णास्तथा मेघा वर्षन्ति च महीतले ॥ साधारणे सर्वशस्या नाशं लोको मुषकाद्भयं ॥
४४॥ वर्षन्ति वासवा देवि देशे भूखंड [illegible] मण्डले ॥ कोऽन्यः कुत्र [illegible] विरोधी [illegible] ॥४५॥ अभिभूतं जगत्सर्वं क्लेशैश्च बहुभिः प्रि
ये ॥ भानु [illegible] परिधाविनि वत्सरे ॥४६॥ निष्पत्तिः सर्वशस्यानां जायते वत्सरे प्रिये ॥ प्रमाथीवत्सरे विघ्नो [illegible] भवति प्रिये ॥
४७॥ निष्पत्तिः सर्वशस्यानां सर्वशस्य महार्घता ॥ [illegible] आनन्दे नन्दिताः प्रजाः ॥४८॥ कोद्रवाः शालिमुद्गाश्च [illegible] राक्षसे वरवर्णिनि ॥
सर्वौषधीश्च धान्यानि [illegible] प्रजाः ॥४९॥ दुर्भिक्षं जायते घोरं धान्यौषधिप्रपीडनं ॥ अनले चानिलो वाति नात्र कार्या विचारणा ॥
५०॥ दुर्भिक्षं देशभंगश्च व्याधिशोकान्विताः प्रजाः ॥ पिंगले चातुरपिंगा [illegible] पिंगलात्तके ॥५१॥ गोमहिष्यादि नश्यन्ति ये चान्ये न
[illegible] ॥

ख५

स्कं १   रुध्यं ५   तो २   पिङ्गलश्रो २   टिडी २   सुगा २

नतत्का॥ वासवौवर्षति देवि शस्यं नैवोपजायते॥५२॥ गोमहिष्यादि यत्किंचित्कोस्मात्ताम्रादिकं प्रिये॥ तत्सर्वं विक्रयित्वा तु कर्त्तव्यो धा
न्यसंग्रहः॥५३॥ विग्रहं जायते घोरं सर्वं शस्यं न हार्यता॥ पार्थिवास्व प्रजादेवि कालेयुक्ते प्रपीडिताः॥५४॥ तो यूपुराणिस्ते दोष
धावकु शस्या च मेदिनी॥ निष्ठुराः पार्थिवादेवि सिकृतार्थं वरवर्णिनि॥५५॥ अन्यथास्तथा मेघाः कीटकाः शलभाशुकाः॥ विस्तृताः पा
र्थिवादे वीरौद्रे वर्षे वरानने॥५६॥ दुर्भिक्षं जायते घोरं व्यवहारेण निकर्त्ति॥ दुर्भिक्षं तौ मध्यमावृष्टिर्भवति याद्व्यातं तु विप्रिये॥५७॥
सुभिक्षं क्षेमारोग्यं शस्यं च निरुपद्रवं॥ विप्राणां जायते स्वानां न्यथा दुर्दुर्भोपि प्रिये॥५८॥ हिरण्यं महिषी गावो रौप्यं ताम्रका
मेव च॥ तेषां चवि क्रयं कृत्वा कर्त्तव्यो धान्यसंग्रहः॥ सुभिक्षं जायते घोरं क्रूरचेष्टा नराधिपाः॥ अन्यच्च छिभिर्वतत्र
क्रूराः स्व वत्तु मानवाः॥ परस्परं नरेन्द्राणां संग्रामो दारुणो भवेत्॥ सर्वस्मात् सुभं देवि सुधिरोद्गारि निवत्सरे॥ सुध्यानि
भेदिनी देवि धान्यो व्याधिप्रपीडनं॥ पापरोगस्वरक्ता देवत्सरे सुरसुंदरि॥ दुर्भिक्षं नृपयु [illegible] च जगद्योपद्रवाकुलं॥
को धनेशिषभं सर्वं समाख्यातं तु प्रिये॥ [illegible] ॥ नृपेशु [illegible] नृपेवर्षे जगदेतच्चरोचरं॥
सेरक्षेमा लवे देशे हृष्टिरोको [illegible] तथा॥ दुर्भिक्षं जायते घोरं नृपे वर्षे वरानने॥ कौमुदी धर्मनंदस्व यमुनानम्भिदात
टं॥ विध्यं च सैंधवीस्वे वनस्पति च न संशयः॥ सिंहलं मधुदेशं च कालंजरं तथैव च॥ [illegible] नृपे दीयते नान्यथा व
रवर्णिनि॥ विख्याताश्चि मुतो केसुवेदुनुपी महेश्वर॥ यमो यमना च कुद्दौ तु कः प्रलयकारकौ॥ मेनं रत्नाकरो देवि
सस्याधि सेवको॥ गुह्याद्गुह्यतरं प्रोक्तं मया त्वयि वरानने॥६०॥ इति वर्षि संवत्सरफलं॥ अथ वर्षाधिपाः॥ तत्र पृथुजाराः॥

क्रूरो ४   वसंते भैदिनी वर्षा ससागरस भूधरा ५   धीर ५   च २   सर्वं २

र १   चंडदसु ५   धा ८

कालं मुतारानुगुणितं पृथुयशो उक्तादियाकं सहितं॥ सप्तविभाजीतयत्परिशेषं वर्षाधीशयुधादि कुडनं॥ फलमस्य॥ तीन्द्राणी रोगयुविनि
शानिलं॥ चन्द्रे च पुराणि मे त्री तो रोगी जन्मनि वर्षे तां कथमपि जयापूभूतं प॥ पृथ्वी शस्यैव तीगुरोभृगुसुते शस्यं स्व नाना विभेमने प्राणि
शस्य धववं नायर्षाधिपे निश्चिते॥ अत्र शौनकः॥ शकाब्दं निहितं रसे भूमि स्तंभु जिना हतं॥ शेषं भावुकमा श्रीजा च चतुर्थ तस्य मेत्र वित्॥
नसंहिताया॥ धर्म्मा शौ विधि धेजे वारकं दहनेर्धी कंपितं क्ष्मातलं॥ सेवाधातिच लावव प्रति दिशं वज्राभिघातं भवेत्॥ राजा देशविवर्जि
तः परिजनैर्म्मा हात्रकं पापितं स्वैरं व्याधिभुजंग मेतुपहतो पृथ्वी च वर्षाधिपे॥ २॥ धनाः सा कुलतां प्रयांति विविधाः स्फीतो भवेन्मेदि
नी गावः क्षीरयुता द्विजा च क्रुधने नु न्मतो च वितो कृता॥ शस्यानां च विवर्द्धनं जलमयशी तो शुचे वर्षाधिपे शशांनो च विनाशनं नरपति दि
धीपुरस्वंडला वर्षायु धाति तिरोरः प्रशासन करो भवस्य नाशाय च शस्या नां च विनाशनं किमपि यावद्दृष्टि स्वस्व स्याभवेत्॥ पीडन्ते महि
षाश्व कुंजरनरा आरब्धवेरकुलाः चौराणां जन्मनि चाधिपे निगदितो दुर्गुणो भूपतिः॥ ३॥ राजानो मुदिता भवंत्यभिरताः कीर्ति
प्रतापान्विता गीतेन्द्रत्य रताः सदा विजयिनः कानां सुखेषु दृप्ताः॥ यष्टिः शस्यकरी धनाम्बरयुता वित्तेश्वपूरण संपारोगानां च वि
नाशनं नरप शो स्वस्त्रात्मजे वर्षाधिपे॥ ४॥ विप्राय ज्ञरताभवं [illegible] शस्यैश्छित्ति व्यापिता राजा मंत्रिरतोगजा श्वमहिषै दृशिः सम्
द्धालयः॥ रोगाः प्रनिसु व्यवहुविधाः क्रूराश्च नरपति च चौरा व्याघ्र भुजंगमश्च बहुधा नश्यन्ति वारे गुरौ॥ ५॥ गन्हा
ती हृन्नराधिपोन यशाश्छात्रा न्वितो धर्म्मविन्मे काम मवाप्यं भुंचति यः स्फीता भवेन्मेदिनी॥ चौरोपद्रवशून्यता भृगुसुते पृथ्वी
च वर्षाधिपेरा खेसा तु कतौ प्रजा च नियंतं यज्ञप्रतिष्ठारताः॥ ६॥ सर्वोपद्रवतो नरः कृतमना नश्यत्यथो जनं वारश्चोपहं व वा च्यतानि
मेदि तापि प्रभु साधुश्वपि॥ पीड्यन्ते च समीरणा बहुजनाः प्रमादं वर्षायुद्धानि शस्या वसु धाति हानिश्च कुजे स्वनस्यूः शनैश्चरालयः॥ ७॥

बोत २   चो ५   पतिरक्ष ५   धूर

१०·९।१०

८सिंहर्क्षजेः॥

शंयष्टकनामकैवर्षकदिनान १ ८७

अथ सम्वत्फलानयनं॥ शकेकालंतं ऽशगुणी तितंसुवौभुसहितंतथा॥ सप्त ७ चशेषितंतत्र ज्ञादिसंवाह को भवः॥ अथफलं॥ सूर्ये शेषभुपे
तिसर्वशालिते चन्द्रे पयो विस्तरं॥ चोरी जन्म निचा सप्तितिसेक स्तेसोम्ये धनं विस्तरं॥ नानासोगरतिन्तथा सुरगुरो भृक्ते च पूर्णा मही सर्वारंभवि
नाशकारकभुवः सम्वाहके सूर्य्यजे॥१॥ आदित्येबहुवित्तनाशनपरः नो काचवृष्टी हतास्वैपानीजलहानिरेवमहती शस्यस्य नाशोधुवं॥ भूपा
लावसुधाधिपारिण्यागोस्सदानिर्जिताः सर्पश्वापदवेष्टिता च वसुधा लोका विनश्यकुलाः॥२॥ धर्म्मारंभपरि श्रमफलवतीपृथ्वीप्रसन्ना
शुभाद्यत्ताः स्फीततराः धनार्जनपराविप्राः प्रलब्धार्थकाः॥ वृष्टिः शस्यविवृद्धिकारकजलोमेघास्सदावर्षिणो राजानो विजितास्विसंभवा भुवः
सम्वाहके शीततगो॥३॥ वातोवर्तिमहोत्रुहस्य पततं भूकंपसंत्रोभितापृथ्वी शैलमहोति शृंगपतनं लोकस्य नाशः सदा॥ पीडागोमहिष्या
श्वकुंजरपशोर्वैरामहीभीतिदा शस्यानां च विनाशदातुरगातरं संवाहके भूमिजे॥४॥ राजानः सर्वविप्रवादकुशलैः शिष्टैः सदासेविता
शीतेर न्यरत्तासदागिजयिनः कोनामुखवशः स॥ मेघोऽनेकजलंददातिमहतीशस्यस्य वृद्धिस्सदा विप्राद्व्यसमाकुलांगनागणाः स
म्वाहके सोमजे॥५॥ ख्याता नैकसुखेषु दत्तमनसो विप्राः सदानुस्थिताः पृथ्वी शस्यसमाकुलातिसुभगा लोकाः प्रमोदाकुलाः॥
गस्यातिविनाशनं प्रवराजं प्रोद्भुतमायाकुलाः कन्यापतिकथाप्रवृत्तहृदयाः सम्वाहके श्रीगुरौ॥६॥ मेघास्तोयसमाकुलावकुज
आदानैर्कारीणः पृथ्वी शस्यसमुहसंयुततनुर्नित्योत्सवैर्व्यापिता॥ भूपालानिजैकमैनिरजाग्रन्हतिर्दुर्जने दुष्टानाशपराम
कलाः संवाहके भार्गवे॥७॥ मेघो वारमवंकरोति विविधं सत्यं जलं मुंचति दुष्टानां च जयोऽमलः जनपदे विख्यातनाशी सदाः॥
खलु विप्रैर्नरपतिः संतोषभक्तोभाकुलः सर्पश्वापदवेष्टिताचवसुधासम्वाहके सूर्य्यजे॥८॥ अथपालकानयनं॥ धर्म्मेरा

मं२ मेघोनेकजलंददातिबहुशोविप्राः सदासुस्थिताः ५ आनारं धर्म्म३ ८३ १

राजाः॥

३पा कुवेत्रु४ प५ नर

कः समुद्र४ सहितन्तथा॥ भाजितंतुरगे रौव ७ सूर्य्यादिंपालको मतः॥ फलमस्य॥ सूर्येत्रावयतो प्रयान्ति जलदा मन्दाल्पयुक्ता महीरोगैः
र्धोर्विवृत्तजनपदाः संत्रस्ययान्ति लोकाः॥ राजानो गृहे राया सुरिजसहिता या नीयुद्धे कचिन्ताः सूर्यजा लाभितापोद्विजा तिवसुमत्तीपाल
पंच॥१॥ सोमे संपन्न शस्या प्रभवति वसुधा तोयपूरा नस्ताप्युन्नागर्जन्तेऽनेकतोयं विदधतिधरणीं भुभुजो मोदयुक्ताः विप्राः संपन्न
त्ताः प्रभवति धनदैस्तल्यकालाम हीपः पृथ्वी जानीविवृद्धिर्भयति धनवतिपालके सौम्ययुक्ताः॥२॥ वायुर्यातिमहीरुहस्यपतनंती
वृष्टास्सदाहम्येतिमेघोनिर्मुक्तो प्रयान्तिविदुलो कानतिकामतिः॥ नाशंयान्तिगजाश्वतिहमके मागोजातयः सर्वदालोको मन्मथतुष्यिम
द्रविफलो चौराणसुतेपालके॥३॥ चौराणिंपाः परिपालयन्तिवसुधांकीर्त्तिप्रतापान्विता वाता स्वप्रभवन्ति लोकेसुखदाशपेनपूर्णा
मही दातारोधनदांजलस्यहि सयाविप्रा स्वयज्ञान्विता प्रायेः पुण्यविवृद्धिदानसहिताः सोमोद्भवे पालको॥४॥ विप्राः सत्कर्म्मसं
स्थाः प्रतिदिनमुदितायज्ञकर्म्मप्रयुक्ताः चौराणि धरास्वप्रमुदितहृदयाराज्यभारं वहन्ति॥ दुष्टानाशं व्रजन्ति प्रविदितजलदा सौम्यरो
गनाशः शस्यैः संपूर्णागात्रा प्रभवति धरणीपालके देवपूज्ये॥५॥ मेघाः कालेखकीयेबहुशालिलमुचस्सौख्यकीर्त्या न्विताश्वैलोकाः स
पन्नविता नयविनयपुताः कीर्त्तिभारं वहन्ति॥ राजानः शिष्टवाक्यैः प्रविदितहृदयादानदातिरापयुक्ताः॥ ॥पृथ्वी सस्य समुहघातविहताद्यारवर्द्धितो भवायान्ति च लाद्यवं जलनष्टातोरोगेनपूर्णानरा॥ शोर्ध्वं
कुलिता हतालुपहतात्रैवौ रोगैर्हि नाथ का गोस्त्रीगर्भविनाशनं च भवति प्रायोरसं सूर्य्यजे॥७॥ अथमेघाधिपानयनं॥ कृत्वा शकेन सं
निधुं शकभूपतिवत्सरं॥ सप्ताविशेषितं कृत्वामेघपः सूर्यतो मतः॥ तत्र भागुरिः॥ तोयहीनास्सदामेघाः स्वल्पशस्या मही रवौ॥१॥ किंचिता
विमुंचन्ति जलदास्विन्त्रिताविधौ॥ सदाजलधराश्छिन्ना अल्पवृष्टिकराकुजे॥३॥ अनेकतोयसंपन्नाजलदाः सामनन्दने॥४॥

मु५ दुर्भिक्षविख्याततनाशाश्चुतिदिनमुदितामेदिनी भार्गवेच॥५

स्वा कीर्तिमही नित्यं तथा गुरौ ॥४५॥

शुक्रे ५ स्व४

यत्नाधिकं प्रयच्छन्ति जलं जलधरा गुरौ ॥४॥ शुक्रे शस्ययुता पृथ्वी जलदास्तोयवर्षिणः ॥ शु ॥ मन्दे मन्दे जलाभावाद्दुर्भिक्षं व्याकुला मही ॥श॥ मेत्राधिपानामेतत्तु फलं वदति भार्गुरिः ॥ ० ॥ अथ तोयाधिपानयनं ॥ शककालं त्रिगुणितं सुधांशु १ सहितं तथा ॥ भाजितं तु रसैः शेषं वर्तते तोयपः सूर्याद्यारतः ॥ फलमस्य ॥ तोयसंहयुता पृथ्वी शस्यसंहयुता रवौ ॥ किंचिन्मन्दा मही चन्द्रे [illegible] भावे मवृष्टि मेदिनी ॥ अस्यतो शस्ययुता पृथ्वी धरणी तनये सदा ॥ शस्ययुक्ता मही नित्यं मुदितास्तु बुधे नराः ॥ तोयसस्यं न रेशां नाम हि पूर्णा मही गुरौ ॥ किंचिज्जलयुता [illegible] भार्गवे तोयमरणे [illegible] मन्दे शस्यसमायुक्ता जलयुक्ता मही सदा ॥ तोयाधिपानामेतत्तु फलं वदति भार्गुरिः ॥ ० ॥ अथ शस्याधिपानयनं ॥ शककालं दिशागुणितं हुताशनसमन्वितं ॥ भाजितं तु रसैः शेषं गुरुतः शस्याधिपः स्मृतः ॥ फलमस्य ॥ रोगे व्याधि कुलिता लोका केस्माद्वृष्टि निहीतले ॥ शस्यनाशं भवेच्चन्द्रे शस्ये सेवा सर्वाधिपे ॥ र ॥ पृथ्वी शस्यसमाकीर्णा जलयुक्तिमिः ॥ नन्दति मानवाः सर्वे शस्ये शैभंगलाश्रयाः ॥ च ॥ पवनस्य महावेगान्निपतन्ति मही तु राः ॥ शस्यवृद्धिर्भवेत्तु [illegible] शस्यैर्भूमिनन्दते ॥ मं ॥ वहुवृष्टिर्मही पृष्ठे शस्यवृद्धिप्रकारिका ॥ सर्वोपद्रवशून्याच प्रजा सा भस्तु ते भवेत् ॥ बु ॥ शुक्रे शस्याधिपे भूपाः पालयन्ति वसुंधरां ॥ शस्यवृद्धिर्भवेद्भूमौ यः संजलदात्तु ॥ शु ॥ शनौ शस्याधिपे शस्यनाशं तोयविशोधनं ॥ दुःस्वप्ना कुत्सिता पृथ्वी गो स्त्री गर्भविनाशनं ॥श॥ अथ [illegible] धिपानयनं ॥ शक रूपवासरवाणाग्नि गुणितं नागरउक्तं रसैन्न च सहितं ॥ पंचितं संहृतयत्परिशेषं लोका [illegible] धिपर व्यादिकमुत्तननस्य ॥ वायवो दुःसहा वान्ति लोकसंतापकारिणः ॥ चिन्ताधि कर्त्ता सो कामनुष्ये धिनाधिपे ॥ र ॥ स्वस्थाः कीर्तियुता नाम्बरविभूषिताः ॥ हर्षी सवक्रिशामुनता शोता शीतमानवाधिपे ॥ च ॥ कुजे कुचेष्टिन क्रूराः कुत्सितास्व कुचेष्टि न्तता ॥ धनधर्म

भूरितोयदा १

अनेकधनसम्पन्ना नन्दन्ति नरपालकाः ॥ शस्य [illegible] द्धिकरी वृष्टिर्दृष्टि पुर्जीसदा भवेत् ॥ व ॥ ५

[illegible] नितोयप्तसहितानराः ॥ मे ॥ बुधे विविधभोगा [illegible] विधा वेदवि लासिनः ॥ सदम्वराः सत्यघनाः प्रमोदसहिता नराः ॥ बु ॥ अनेकधनसंपन्नाः सुरोपमाः ॥ मुदिताः सन्निरता गुरौ लोकाधिपे नराः ॥ वृ ॥ शुक्रे लोकाधिपे लोका वहुधान्यधनान्विताः ॥ कामिनीकनिरताः पुण्यानि सुवुद्धयः ॥ शु ॥ लोकाधिपे रविसुते निःशस्यानि द्धिनानराः ॥ नित्यासन्नभयाः स्त्रीणां दुःखसंहसमन्विताः ॥श ॥ इति वर्षाधिपौनां [illegible] ॥ ० ॥ अथ मेघानयनं ॥ शाकं वाराग्निसंयुक्तं वेदैः परिभाजयेत् ॥ शेषं मेघं विजानीयादावर्त्तादि चतुष्टये ॥ अत्र सौनकीयः ॥ ० ॥ शाके रामेरसंयुक्ते तथा वेदविभाजिते ॥ वर्षाधिपो विधिज्ञेय आवर्त्तादिक्रमेण च ॥ फलमस्य ॥ आवर्त्तके महावर्तो हाहाकाराकुला मही ॥ अस्येतोयप्रदा मेघा गर्जन्ते भयदोरवाः ॥ आवर्त्तकः संवर्त्त [illegible] के महावृष्टिः शस्यवृद्धिकरी शुभा ॥ जलपूर्णा मही नित्यं जलदैर्वृष्टितन्नभः ॥ संवर्त्तकः ॥ पुष्करे चित्रितं विश्वं चित्रिता जलदा सदा ॥ चित्रि [illegible] भवेद्वृष्टिः शस्यवृद्धिस्तु चित्रिता ॥ पुष्करः ॥ द्रोणो द्रोहकरो लोको जलदा भूरितोयदाः ॥ हीना उपचयं यान्ति शस्यं भवति दुर्लभं ॥ द्रोणः ॥ फल ॥ आवर्त्तको उल्पजलः प्रोक्तः संव [illegible] तो वहुतोयदा ॥ पुष्करे चित्रितावृष्टिः द्रोणोऽपि वहुतोयदः ॥ इत्यावर्त्तकादीनां फलं ॥ ० ॥ प्रतिपदि मधुमासे भानुवारे सिता प्रौभवति यदि रित्तदा स्यां छिन्निता वृष्टि रक्षे ॥ अविरलवहुधारोः सान्द्रवृष्टिः प्रहारे नवनितलमशेषं प्राप्यते सोमवारे ॥ अवनितनयवारे वृष्टिभावोन सम्यक् बुध गुरु कविवारे शस्यसंपत्तिप्रमोदः ॥ उत्तरानिधिरपि शौरे शुष्यन्ति क्षान्दुवृष्टिं [illegible] दितमिदमवश्यं नीरवृष्टिस्त्वमिथ्या ॥ ० ॥ इति देवराघवे चैत्रशुक्लप्रतिपन्निर्णयप्रकरणं ॥ पंचम्यादिषु पंचसु कुम्भगते केर्यदि भवति रोहिणी योगः ॥ अथ नक्तामाधमसध्यम महदति महद्भ्रसंपातः ॥ इति पंचम्यादियोगप्रकरणं ॥ ० ॥ भरणीपूर्वोत्तर तोयपूर्वोर्ग्रयो नवः ॥ विशाखा स्वर्गनाथस्व सति भंमृनये जेगुणपित मैत्रानलधनाः समुद्राः

रोहिणी १ श्लेषा १ पूर्वफल्गुनी १ श्रवण १

उत्तराषाढा १ प्राच्य ४५

संहभजे:॥५

समुद्रेस्यात्सुवृष्टि:२

फ६ नर्द्धी४ भवन्तिपद्म६

इमेमता:॥अथ सौवायुगुरव:कुलाख्या:सप्त ताइमे॥पूर्वाषाढद्वयं चित्रापुर्वा कीर्तिसंभव:॥तथान्वेषेणे नराः भाद्रापर्वता ख्याइमेमता:॥पूर्वभाद्राय्य
मामूलम् गांका:कुचिभाम्रता:॥ज्ञाचार्यानविषुवसंक्रान्तौ फलसंभव:॥अतिवृष्टि:संधिकुलिषु पकृते तु चित्रि ता वृष्टिरना वृष्टि सुपर्व
ते॥इति विषुवन्निर्णयप्रकरणं॥यावन्मार्त्तण्डसूनु:प्रचलति धनुषं मन्मथं मीनकन्ये तावद्भ्राजेन्द्र पीडां जनयति मरणं दुर्नियपासाति वीरं॥उद्वि
नि:शयतुर्या शिखिवषट् हेरम्भियन्तेपलाशा ग्रामा:शून्या भवि पुरा:शिवरचिता:अस्तिके कालसमो लाः॥मीनं धनुर्यवर्त्ति युग्मगभस्तिपुत्र:सोम्येषु तो
व्रजति यद्येवं लोकिता वा॥दुर्भिक्षपुधगद चौरमहाभयानि प्रोक्तानि यानि नभवन्ति पापे:॥यदा वि शौरि:सुरराज मीनिगा समेति स्वेत कचिदन्न
मराह्ते॥तदाहिवं गो कलिंगको शया वशेषां कुरुते वसुंधरां॥यदाविशाखासु महेन्द्र मंत्रि सुतस्य भानो ह्न नन्दे जात:॥तदा प्रजानाम नय
श्ववीरः पुर:प्रभेदोगतयोव्दमेके॥अतीचारगते जीवे शनौ वक्रत्वमागते॥तत्र पश्या मिराजं यो धरं धारयिष्यति:॥इतिशनिगुरोर्गति प्रकरणं॥६॥
कन्यायांमीनासिंहे वृषधनुषिघटा वक्रगो मन्द भौमो पृथ्वीपाल भूपा:खुरपुट दलिता विग्रहावस्थितास्ते॥दुर्भिक्षं शस्यनाशं ग्रहगति भयदं
वेतुरोगंप्रजानांपी प्रन्ते चात्र गोश्वा मृगमहिषगजानांपीडन्ते चात्रगो श्वास गमहिषगजास्तन्निवृत्तोत्र पावक:॥सिंहे यदा धनुषि मीनयुगे
नाया वक्रं करोति रवि जो धरणी सुते वा॥पृथ्वी तदा भवति भूपति विग्रहेणा घोरातुरंगखुरधूलि समांधकारा॥वक्रं गतो रवि सुतो धरणी सुतो
चहन्ति वीवति नो द्विषेषु॥च्छत्रापभंग पतनानि च सेति कानां सर्वत्र लोकमरणं जलधौ तदेश:॥यदिशौरि बृहस्पति भूमिसुता
मागत राशिगतो॥धनधान्यहिरापतरेन्द्रकुला: च्यवने तिमहीपति च्छत्र धरा॥शालिनरहितशोक्रो यांति शोषं धनित्री वहन्ति
धूलीतु मुंडं न मोघि॥भवति समरभीतिर्यान्ति नाशं नरेन्द्रा:भुवति मिथुन मीने कार्मुके मन्दगे च॥एकराशिगता:पापा:श
३

छत्रपति:८
गजपति:७
नरपति:८

२१।२।७।१२

१२ दि८ पराजाति७ पतीमंत्रि७

वर्ष८

...मादि वाकरा॥पृथ्वी भूमाकुलात त्र उद...निय हवे नरा:॥अभ्यून्नतं जनदयद्भमुपैति शं भन्दारको यदि बृहस्पतिनैकराशि:॥शोषंप्र
शान्तिसरितो हय निर्झरणो पन्तित्रयं भवति चोत्र तुषारवृष्टि:॥॥इति कुजादीनां वक्रे कराशिगतयो:फले॥६॥तावन्नेद्युः प्रवर्त्तन्ति निर्घोषैश्चप
सान्वितताः॥यावक्र यांपरित्यंतु नोपैति भार्गवे॥तामापतन्तौ कुरुराज सैन्ये नासमुद्रे लामि वदुर्निवारां॥निवार...प्रत्येकर थे नपार्थ
श्वित्रोगन्तत:शुक्र इवाम्बुवृष्टि:॥चतुर्दशे पंचदशे तथाष्टमे॥तमिश्रपक्षस्य दिने भयोगोसुत:॥यदा व्रजे दर्शनमस्तमेव यातवामही वा
रिमयीव सन्दीते॥इति शुक्रगति:॥प्रजति यदि कुज:पतंगमार्गे घुट इव भिन्नतनुर्जहं ददाति॥अथ भवति दिवाकरान्ततो वा प्रन
रमयीवसन्त्वीते॥इतिशुक्रगति:॥सिंहगते स्त्रिति सुतेशुभवार्जिते च शोभन ये प्रलय काल...मु...वाहान॥भिन्नेन्द्रनीलस
स्यवनानपि शोभितं समर्थ:॥सिंहगते स्त्रितिसुते...इति कुजगति:॥नक्षत्रेश सहोदय...येन...वा...तसे
दशापि चमे घवन्ति वर्षा नितेश्च पराहन तुषारवृष्ट्या॥इति कुजगति:॥केमशास्त्रिभं च पंचमजुपामं पंचसद्द्व...॥शकठान
संयन्त यौम्या सक्रमे शैव॥वर्षाशिफार्ति कौम्या ग्ने याद्रुवद...यानुयोगिनि॥केमशास्त्रि भं च पंचमशुपामं त्वंचसद्द॥
सोपजीवि...गोपीडा व्याधि शस्त्र कोपश्च॥यद्विसुरक्त पीत कुसुमानो कान्ति के वृष्टे॥सा वृष्टे नाक ष्टिस्र गा शल भा
राज्जे स्वशस्त्रवधः॥व्याधि भवंमित्रैरपि भूपानां जायते वैरं॥शुक्लगत:पोषे निवृत्तवेशा:परस्परं घ्नन्ति तीव्रा:द्वि
त्रिगुणो धान्यार्घः पौष्टिककर्म्म प्रसिद्धं च॥पितृपूजा पारवृद्धि मन्त्री देहा...स्वस्त सर्वभूतानां॥आरोपक...द्वि धान्याघं सं
पादेत्रैलाभस्व॥४॥फाल्गुन वर्षे वि घो कुचित्तु क्षेमं भूवृष्टि शस्यानि॥दोभी गपं प्रमदा नो प्रवला स्वौर्य्यपाश्वोग्रा:॥५॥चित्रेम
रावृष्टि...प्रयमन्त्र देश भवनिपाम दर्ब:॥वृद्धि स्तु कोमधा...मस्य प्रभवान्ति पीडा च तत्र पर्वती॥६॥वैशाखे स्वे धर्म्म...परिगतभया:

पौ भा पौ मा पौ पौ ज्ये
संरो।मआ।पुपु।भीमपू।उहे।चिस्वा।विअ।जेष्ठा। द्रि३

पौ पौ भा आश्विन
पूउ।श्रयश।पूउ।रे भ ज॥७

मि२

नय६
मुप

फ५

फ्रांगमा
गेमाटि३।४

७४

प्रव्ध्रि १८ स्तं २ प्र २ प्राराचप: ४

प्रमुदिता लोका: यज्ञक्रियानिं इतिनि:पतिं सर्वशस्यानां ॥ ७॥ ज्येष्ठे ज्ञाति कुलधनश्रेणीश्रेष्ठान् नृपा: सधर्मज्ञा: ॥ पीडयन्ते धान्यानि च हित्वा कंगुसमेतानि ॥ ८ ॥ आषाढ्यानि शस्यानि क्वचिदवृष्टिरन्यत्र ॥ योगक्षेमं मध्यं ... भवंति भूपाला ॥ ९ ॥ श्रावणवर्षे क्षेमं सम्यक् शस्यानि पाकमुपयांति ॥ क्षुद्रा ये पाखंडा: पीड्यन्ते ये च तद्भक्ता: ॥ १० ॥ भाद्रपदे वल्लीजं निष्पत्तिं यान्ति सर्वशस्यं च ॥ न भवत्यपरं सर्वशस्यं च क्वचित्सुभिक्षं क्वचिद्दुर्भिक्षं ॥ ११ ॥ आश्विनयुगे ... संजैपतंति जलं प्रमुदिता: प्रजा क्षेमं ॥ प्रारभ्य सर्वेषां ... मर्थवाहुल्यं ॥ १२ ॥ गुरुफलम् ... कं ... स्तकारकं मनुष्याणां ॥ अन्येषामपि चैवं वा ... चराणां च ॥ १३ ॥ इति बृहस्पतिचारे ... गुरुफलप्रकरणं ॥ दिशादिनेशस्य ... शो: कुजस्य चाष्टौ रवि ... जस्य ॥ १७ तिथ्य: तथा भार्गव जीवयो: ... तस्य विंशो ॥ २० ॥ इति देवजवो ... कालिवारे ... विंशा ... प्रकरणं ॥ २१ ॥ शकाब्दं त्रिहतं ... मुनिना भागमाहरेत् ॥ शेषं चाद्रि गुणी ... कथ्यते फलं ॥ ... त्रिभिर्हृत्वा पूर्ववत् क्रियते क्रिया ॥ वर्षाधा ... मुक्तं चमारुतं ॥ प्रजावृद्धि ... नवमो ... ग्रहस्तथा ॥ यथानुक्रममादित्य विंशावर्षे विनिर्दिशेत् ॥ इति व्यवहारिकं विंशाप्रकरणं ॥ अथायव्ययौ ॥ ... तिथय: ५ चन्द्र अष्टौ भूमिसुते तथा ॥ बुधे सप्तदश १७ प्रोक्ता दश ... भास्करे ॥ एकोनविंशति जीवे ... द्वादश १२ कं तथा ॥ एकविंशति २१ ... शुक्रे ... ॥ अथान ... ॥ स्वस्वामि वर्षाधिपवर्षे ... त्रिघ्नं शराद्यै तिथिभिर्भक्तशेषकं ॥ आयो ... गुणा शरा ... तिथ्यूढ्ता शेषमितो व्यय: स्यात् ॥ ... ॥ मेष स्वामीभौ ... वर्षाशि ... ब्रुधस्तस्य वर्षांशि सप्तदश १७ आग: २५ शराढ्य: ... तिथिभक्तलब्धं १ शेषं १० आय: पुनर्गुणितं १८

भौ	बु	बृ	शु	श	रा
१७	१९	२१	१०	१२	

शकाब्दं त्रिहतं ... मुनिना भागमाहरेत् ॥ शेषं चाद्रिगुणी ... कथ्यते फलं ॥ ... त्रिभिर्हृत्वा पूर्ववत् क्रियते क्रिया ॥ वर्षाधा ... शीतं ... मारुतं ॥ प्रजावृद्धि ... नवमस्तथा ॥ यथानुक्रममादित्यविंशावर्षे विनिर्दिशेत् ॥ ४

शराढ्यं ... तिथिभक्तशेषं व्यय: ॥ एवं आय ... व्ययौ ॥ एवं सर्वत्र ॥ इति सकलज्योति:शास्त्ररत्नरत्नाकरे ... श्रीहरदत्त विरचिते ... दैवज्ञबांधव: समाप्त: ॥ शुभं भूयात् ॥ श्री कामिनं पुत्रं ... लोकेनवि ... सुबुद्धि दिव्यथाक्रमात् ॥ सुबुद्धिन नृप: ... ॥ वासुकि ... ॥ हेम ... शालि ... स्वं आवर्ते विजृंदष्ट क: ॥ एकत्ताने ... जानीया ... वर्षे सदा बुध: ॥ १ ॥ शाके: सागर ... तोन ग ... हतो लब्धं निधायकं विद्धि ... हतं शशांक ... हितं ... त्रिपसु ... क्रमात् ॥ आलस्यात्तत् ... शान्तिस्तथा क्रोधयुक् ॥ दशेमे ... कथित: पापं च पुरायन्तथा ॥ त्रिघ्नं शाक: सप्तभक्ता वशिष्टं द्विघ्नं सुनं पंचाभि: ५ स्यात्र भेरा ॥ आधान ... तिलो ... शोषि ... शकाब्दं वसु ... नवभि भागमाहरेत् ॥ शेषं चाद्रिगुणो ... त्रिभिर्युक्तं च कारयेत् ॥ ... व्याधि व्याधिविनाशनं ॥ सदा ... रोग्यना ... ॥ शकाब्दं ... देशस्योपरि ... चोरा कुलभयं तथा ॥ चौरोपशम ... क्रमेणतु ॥ शाक: पंचाभि: सप्तभि ... चतुर्हृतं सप्तभक्ता वशिष्टं ॥ ... त्रिभिर्युक्तात् ... कारस्थु ... विशेष: ... प्रतिपद्दिने ... नादी फलं निम ... नया: ॥ २ ॥ ... सप्त ... सर्वे ... हास्तस्य ... ॥ इति ... पादि ... ॥ शाकं शशांक सहितं च

प्र॰ १५॥

सुभागावसे वितं॥ शेषोनन्तक्रमाप्रजाविज्ञेयोदेवचिन्तके॥ अनन्तोवासुकिश्चैवतन्त्रककर्कोटिकादयः॥ लघुपद्मोमहापद्मः शंखः कुलिकएव च॥ पीतोरक्तस्तथाश्यामः पीतश्वेतः सितः सितः स्मितः॥ सीमकृविरनन्तादिर्हि ज्ञेयोदेवकोविदैः॥ ०॥ इति श्री देवरत्नवांधवपुस्तक समाप्तोयं॥ शुभसम्वत् १८५४ शाके १७१८ जेष्ठ कृष्ण सप्तम्यां समाप्तोयं ग्रंथः शुभं॥ श्री नृसिंहं भजे॥ श्री गुरुदेवेनमः॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥

अनुक्रिसच्चतानेपनं॥ तम ८ ने भारता यो २८ पतिः २ केन्द्रकालनः द्धथगा ज्योति वृः २२ शलांफल दोस्त्व कुलो ४२ ६१ समेतः २ राद्द च शिवकु १८ ६५ हृत्तः कलध्यः घद्या ६० वशेषे प्रभवादयोद्धा

१५

[OrderDescription]
,CREATED=22.10.20 12:06
,TRANSFERRED=2020/10/22 at 12:08:05
,PAGES=15
,TYPE=STD
,NAME=S0004368
,Book Name=M-1318-VEDJHAVANDHAV
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,